

6 Ferguson Negen blanke juryleden? Logisch dat de schutter geen straf krijgt

14 Land van stilstand De Belgen zijn boos! Op *nrc.next*

nrc.next

Carrièrebijlage
Niks economie of rechten. Allochtone jongeren kiezen nu studies die ze zélf leuk vinden

woensdag 26 november 2014 jaargang 9 nr. 180

Zo maak je een film die een Emmy wint

Bianca Krijgsman heeft een Emmy gewonnen voor haar rol in de film *De Nieuwe Wereld*. Maar wat ging daaraan vooraf? **Pagina 4 & 5**

Het weer

In het zuidwesten en later ook in het midden van het land is het druilerig. Richting het noordoosten eerst nog zon, later ook bewolkt bij 7 graden.

7°C

Als liedjesschrijver steel je in wezen alles overal vandaan

Gabriel Rios
PAGINA 20

LEES **nrc.next**
BESPAAR TOT 40%
GA NAAR **nrc.nl/abo**

8 710114 600035

3 4 7 1 4
prijs € 1,30

Actrice Bianca Krijgsman als de schoonmaakster Mirte in de film *De Nieuwe Wereld*. Foto links onder: regisseur Jaap van Heusden in gesprek met Krijgsman.

WAT IS EEN EMMY?

Dit jaar vond de 66ste editie plaats van de Emmy Awards, de belangrijkste Amerikaanse tv-prijzen. In augustus werden 26 Emmy's uitgereikt aan Amerikaanse tv-programma's en acteurs in Los Angeles.

De International Emmy's zijn in totaal acht prijzen voor niet-Amerikaanse programma's. Deze werden maandag uitgereikt in New York.

De naam Emmy komt van het woord 'immy', een veelgebruikte afkorting voor *image orthicon*, wat beeldtelevisie betekent. Omdat het beeldje op de award een vrouw is, hebben ze er Emmy van gemaakt.

EN WAAR GAAT DE FILM EIGENLIJK OVER?

De Nieuwe Wereld speelt zich vrijwel volledig af op het aanmeldcentrum voor asielzoekers op Schiphol. Terwijl immigranten in dit niemandsland verveeld de dag doorbrengen in steriele wachtruimtes, zoekt de IND uit of asielzoekers terecht asiel aanvragen of economische gelukszoekers zijn. Schoonmaakster Mirte (Bianca Krijgsman) sluit met enkele bewakers een weddenschap af wie echt is en wie een nepper. Als Mirte de vloer schoonmaakt, sommeert ze de vluchtelingen met geluiden waarmee je huiskdieren traint - 'ksst' en 'hup hup hup' - hun voeten op te tillen. Luc (Issaka Sawadoga), een nieuwe immigrant, doet gewoon 'ksst' terug. Het begin van een wederzijdse fascinatie. Beiden zijn emotioneel beschadigd en om hun verbin-tenis te onderstrepen hebben ze allebei groene elementen in hun kleren. Als van Luc foto's worden ge-emaakt, vangt hij een glimp op van een kalender met bollenvelden. Zal hij die ooit in het echt zien?

De Nieuwe Wereld is te vinden op Uitzendinggemist: nrc.nl/3vn6

Potverdomme, dacht ik. Dit verhaal moet verteld worden

Emmy Jarenlang liep filmmaker Jaap van Heusden met het idee voor *De Nieuwe Wereld* in zijn hoofd. Hij moest leuren om geld. **En nu is er plotseling een Emmy.**

ROMY VAN DER POEL

AMSTERDAM. Nadat ze de Emmy voor beste internationale actrice in ontvangst had genomen in het Hilton Hotel in New York, werd Bianca Krijgsman gistermocht door de speelkeuken naar de persruimte begeleid. In de keuken hield ze, gekleed in een Claes Iversen-jurk, euforisch haar prijs omhoog. De Hilton-kelners klaptten voor haar, ze juichten haar toe.

Op datzelfde moment was de regisseur van de film waarmee Krijgsman de prijs kreeg, Jaap van Heusden (35), thuis in Utrecht. Zijn jongste zoon, een baby van negen maanden, had al een paar dagen koorts.

Ook al was hij er niet bij, de Emmy is voor Jaap van Heusden een bekroning voor jarenlang werken.

Het publiek ziet alleen een film en een prijsuitreiking. Maar er is ook een achterkant. Het script dat blijft liggen, het geld dat nodig is, mensen die in je moeten geloven. Hoe komt een film tot stand? En in dit geval: *De Nieuwe Wereld*, een film die zich vrijwel volledig afspeelt op het aanmeldcentrum voor asielzoekers bij Schiphol.

Trotse Afrikanen

Het verhaal voor de Nieuwe Wereld werd jaren geleden bedacht. Vijftien jaar, om precies te zijn. Nog voordat Van Heusden naar de filmacademie was geweest maakte hij korte filmpjes in Ouagadougou, de hoofdstad van Burkina Faso. Daar leerde hij de mensen leerde kennen die naar Europa wilden. Niet de verstoppen, maar de 'crème de la crème' van

de samenleving. Mensen die het aandurfden om alles achter te laten en het ergens anders te gaan maken. Daar wilde Van Heusden een verhaal over maken, vertelt hij. „Een mooi verhaal over een trotse Afrikaan. Net zoals Nederlanders honderden jaren geleden naar Amerika gingen om het daar te gaan maken.”

Zes jaar lang bleef het bij een idee. Pas nadat Van Heusden de Filmacademie had afgerond, schreef hij een filmscript. Om research te doen voor zijn verhaal sprak hij af met asielzoekers. Om bij het aanmeldcentrum op Schiphol binnen te komen deed hij zelfs alsof hij er op zoek was naar een baan. „Iemand had gezegd: 'Als je nu komt voor een sollicitatie laten ze het hele pand zien. Dan leggen ze je perfect uit hoe het werkt.'”

In 2007 was het eerste script klaar. Het zou een verhaal worden over een jonge Afrikaanse vluchteling en een Nederlandse studente. De twee worden verliefd op elkaar in het aanmeldcentrum voor asielzoekers op Schiphol-Oost.

Het verhaal is er, en dan?

Om van een verhaal een film te maken is geld nodig. En wie geld nodig heeft voor een film, kan zijn idee opsturen naar het Co-productiefonds Binnenlandse Omroep CoBO. Elk jaar selecteren de publieke omroepers zes verhalen die ook daadwerkelijk verfilmd mogen worden. Zo'n film krijgt dan 800.000 euro, betaald door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het CoBO en de omroepen. Deze 'Telefilms' worden uitgezonden op de Publieke Omroep. Elk jaar zijn er rond

Ze zeiden: we hebben er van alles op aan te merken, maar er zit wel een mooie film in

de honderd aanmeldingen.

Het eerste script van Van Heusden werd niet uitgekozen. Zijn verhaal ging dood, zegt hij. „Als iemand daar heeft gezegd 'het is niets', dan gaat iedereen er vervolgens een beetje mee om alsof het besmet is. Waarom zou er anders iemand nee tegen hebben gezegd?”

Om research te doen mochten de filmmakers dit keer wel het aanmeldingscentrum voor asielzoekers op Schiphol in. Nu konden Van Heusden en zijn team pas echt zien hoe het centrum er van binnen uitzag. De bordjes met daarop 'niet hoesten vanwege TBC', de matrassen van bruin plastic, de lakens van papier.

Een boot met vluchtelingen

Het verhaal bleef een tijdje op de achtergrond (Van Heusden maakte de film *Win/Win*), tot hij drie jaar geleden een paginagrote foto zag van een boot met vluchtelingen bij het Italiaanse eiland Lampedusa. „Op die foto zoomde ik in. Net zo ver tot je de gezichten kon zien. Zodat ik niet meer honderden zielige mensen zag, maar de jongens met wie ik, bij wijze van spreken dan, in Burkina Faso filmpjes had gemaakt.”

Het gevoel kwam terug. Het gevoel dat die mannen op de boot geen drenkelingen waren, maar jongens die het willen gaan maken. „Ik kreeg weer vuur van binnen. Potverdomme, dacht ik. Dit verhaal moet toch worden verteld.”

En zo dook het verhaal weer op in zijn hoofd. Filmproducent Marc Bary koppeelde Van Heusden aan scenarioschrijver Rogier de Blok. Opnieuw probeerden de filmmakers in aanmerking te komen voor een Telefilm-subsidie. Dit keer werden ze wel geselecteerd. „De omroep zei: we hebben er van alles op aan te merken, maar we denken dat er wel een mooie film in zit.”

Een paar weken later kwam De Blok met een A4'tje met ideeën. Hij wilde een paar dingen veranderen. Dat meisje moet een

wrouw worden, zei hij. Een bitterderde, chagrijnige vrouw, die niet heeft gestudeerd. Een schoonmaakster. Pas toen begon het verhaal echt te leven.

Om research te doen mochten de filmmakers dit keer wel het aanmeldingscentrum voor asielzoekers op Schiphol in. Nu konden Van Heusden en zijn team pas echt zien hoe het centrum er van binnen uitzag. De bordjes met daarop 'niet hoesten vanwege TBC', de matrassen van bruin plastic, de lakens van papier.

Crocs en een trainingsjacket

En toen was het 2011. Het verhaal was geschreven. Het geld was er. Maar de hoofdrolspeler ontbrak nog.

Omdat de schoonmaakster in de film zo nukkig was, zou het fijn zijn, bedachten de makers, als er een soort lulligheid was waardoor de film af en toe ook zou ontspannen. Waardoor je om deze nare vrouw zou moeten grinniken. Maar waar vind je zo iemand?

De meest fantastische actrices kwamen langs, zegt Van Heusden. „Ik dacht: fuck, die zijn echt supergoed.” Maar ze werden het niet. De filmmakers waren op zoek naar een „heel normale vrouw”. Iemand die nog lelijk Nederlands kon praten - de meeste actrices spraken keurig netjes de taal.

Maar toen Van Heusden koffie was gaan halen en terugkwam in de auditieruimte zat daar een vrouw, „die er echt totaal niet uitzag”. Ze droeg crocs en een trainingsjacket boven een broek die niet kleurde. Ze was er om de scène te doen. „En ze deed het heel erg alsof er niets aan de hand was.

We zagen de meest fantastische actrices. Maar we zochten een heel normale vrouw

Heel normaal. Ik was een beetje verward. We hadden zo veel actrices gezien en toen stond daar deze vrouw van wie ik nog nooit gehoord had. Ik vond het heel goed, maar op een andere manier dan ik had verwacht.”

Die vrouw was Bianca Krijgsman, bekend van cabaretduo Plien en Bianca en *Koefnoen*.

Krijgsman had nog nooit zo'n grote rol gespeeld. Maar Van Heusden wist de omroep en de producenten te overtuigen. Ze kreeg de rol.

Niet in de bioscoop

De Nieuwe Wereld werd eind februari 2013 voor het eerst vertoond tijdens het Internationaal Filmfestival Rotterdam. Vijftien jaar nadat Van Heusden het idee bedacht.

Op zaterdag 20 april om 20.20 uur werd de film uitgezonden op Nederland 2. *De Nieuwe Wereld* trok die avond 410.000 kijkers. Voor Nederland was het belangrijkste moment voor de film voorbij. In de bioscoop zou hij nooit worden vertoond. De uitzenddatum, die al vastlag, kwam daarvoor te snel. „Je kunt mensen niet verleiden naar de bioscoop te komen als ze tv-promo's zien met: 'over een paar weken op televisie.'”

Maar: de Emmy's zijn televisieprijs. Omdat Telefilms worden gefinancierd als televisiefilms, komen ze in aanmerking. „Als we de sprong wel hadden gewaagd en een paar weken in tien arthouses hadden gedraaid, dan was het volgens de Emmy-normen een bioscoopfilm geworden. Dan hadden we niet meer naar de Emmy's gekund.”

Een Emmy winnen? Leuk! Maar wat heb je er daarna aan?

Nederlandse winnaars Peter R. de Vries komt dankzij zijn Emmy makkelijker aan buitenlandse bronnen. Maar voor Jean van de Velde bleek het gewoon **een leuke prijs**.

MARAL NOSHAD SHARIF

AMSTERDAM. Makers en acteurs van Nederlandse televisieprogramma's dromen vaak van een Gouden Televizier-Ring. Maar een International Emmy, daar denken ze niet zo snel aan. „Ik wist niet dat wij ook kans maakten, totdat ik zo'n telefoontje kreeg”, zegt misdaadverslaggever Peter R. de Vries. Hij won er een in 2008 voor zijn uitzending over de verdwijning van Natalee Holloway.

SBS had de uitzending genomineerd, hij was daar niet van op de hoogte. Dus De Vries met zijn hele crew, twintig man, naar New York. Ze zaten die avond aan een grote tafel, keken uit op het podium waar een man met een Amerikaanse filmstem de genomineerden opnoemde. „Als je dan je eigen naam hoort, in zo'n setting, in zo'n zaal, is dat wel heel bijzonder.” De Vries liep het podium op met Beth Holloway, de moeder van, en hield een korte toespraak.

Wat gebeurde er daarna? De uitzending van De Vries was toen al op de Amerikaanse televisie geweest. Vijftien miljoen mensen hadden het al gezien. Hij was al te gast geweest bij Amerikaanse talkshows als *Good Morning America* en *Larry King Live*. De Vries kreeg wel een aanbieding van ABC om daar als programmamaker te werken. Hij bleef in Nederland. „Zo'n award is leuk en zeldzaam maar verder heb ik er niet veel van gemerkt.” Als hij misdaadonderzoek doet in het buitenland is het „wel handig”. Als hij bijvoorbeeld de hoofdofficier van justitie in Nepal moet spreken, dan googlen ze hem natuurlijk even. „Als ze zien dat je een Emmy hebt gewonnen denken ze eerder: we moeten hem te woord staan, hij is een belangrijke journalist.”

Acht jaar eerder, in 2000, kreeg *All Stars*-regisseur Jean van de Velde ook een leuk telefoontje van zijn productiemaatschappij. Hij was toen in Nieuw-Zeeland op wereldreis met zijn gezin. „We waren vlak daarvoor al in New York geweest, om nou weer de

hele wereld af te reizen, dacht ik eerst. Maar het is toch bijzonder, zo'n groot Amerikaans spektakel.” Dus hij ging alsnog, samen met drie collega's. Hij had die avond een klein tafeltje achterin de zaal, naast de nooduitgang. De crew van de BBC, de andere kansmaker, zat aan een grote tafel tegen het podium aan. „Ik wist toen zeker dat wij hadden verloren, waarom zouden ze ons anders achterin zetten.” Later bleek dat de VARA zelf de goedkope tafels had gekozen.

Van de Velde won de International Emmy voor beste drama, voor een van zijn afleveringen van de televisie-

We kregen na de Emmy zelfs minder budget om het volgende seizoen van *All Stars* te schieten

serie *All Stars*. Twee jaar later, in 2002, werd hij weer genomineerd voor een andere aflevering, zonder succes. De winnende aflevering ging over een voetbalteam waarvan de spelers het syndroom van Down hadden, de andere aflevering ging over het homohuwelijk. „De Amerikaanse televisie was in die tijd nog heel conservatief. Ze vonden die progressieve Nederlandse programma's fantastisch.”

Had Van de Velde iets aan de Emmy? „Eigenlijk niet.” Hij kreeg geen telefoontjes uit het buitenland. En in Nederland had het geen gevolgen. „We kregen na de Emmy zelfs minder budget om het volgende seizoen van *All Stars* te schieten.” Het leukste was toen hij die avond na de ontvangst van de Emmy nog even een hapje ging eten en iedereen met hem en de Emmy op de foto wilde. De taxi-chauffeur, de mensen in het restaurant. Wat betekent zo'n International Emmy nou echt? „Het is vrolijke onzin. Een aangename onderbreking van de dagelijkse werkdag. Het is ontzettend leuk. Punt.”

ADVERTENTIE

UNIVERSITY OF AMSTERDAM

MBA Healthcare Management

Voor medisch specialisten en andere zorgprofessionals

Start januari 2015 - Colleges op vrijdagen

abs.uva.nl/healthcare

am UMC Business School Business